

Jurisprudentie

Zaak C-488/15

**Europese Commissie
tegen
Republiek Bulgarije**

„Niet-nakoming - Milieu - Richtlijn 2008/50/EG - Luchtkwaliteit - Artikel 13, lid 1 - Bijlage XI - Dag- en jaargrenswaarden voor concentraties van fijnstof (PM₁₀) - Algemene en voortdurende overschrijding van de grenswaarden - Artikel 22 - Verlenging van de vastgestelde termijnen om aan bepaalde grenswaarden te voldoen - Toepassingsvoorwaarden - Artikel 23, lid 1 - Luchtkwaliteitsplannen - ‚Zo kort mogelijke’ periode van overschrijding - Passende maatregelen - Beoordelingscriteria”

Samenvatting – Arrest van het Hof (Derde kamer) van 5 april 2017

1. *Beroep wegens niet-nakoming - Voorwerp van het geding - Vaststelling tijdens de precontentieuze procedure - Inaanmerkingneming van feiten die zich na de uitbrenging van het met redenen omkleed advies hebben voorgedaan - Voorwaarden - Feiten van dezelfde aard en die dezelfde gedraging opleveren als de oorspronkelijk bedoelde feiten*

(Art. 258 VWEU)

2. *Beroep wegens niet-nakoming - Onderzoek van de gegrondheid door het Hof - Situatie die in aanmerking moet worden genomen - Situatie bij het verstrijken van de in het met redenen omkleed advies gestelde termijn*

(Art. 258 VWEU)

3. *Beroep wegens niet-nakoming - Voorwaarden voor ontvankelijkheid - Bevoegdheid van de Unierechter - Ambtshalve onderzoek*

(Art. 258 VWEU)

4. *Beroep wegens niet-nakoming - Voorwerp van het geding - Vaststelling tijdens de precontentieuze procedure - Aanpassing wegens wijziging van het Unierecht - Toelaatbaarheid - Voorwaarden*

(Art. 258 VWEU)

5. *Milieu - Luchtverontreiniging - Luchtkwaliteit - Richtlijn 2008/50 - Grenswaarden voor de bescherming van de volksgezondheid - Overschrijding - Niet-nakoming*

(Richtlijn 2008/50 van het Europees Parlement en de Raad, art. 13, lid 1, en bijlage XI)

6. *Beroep wegens niet-nakoming - Objectief karakter - Oorzaak van de niet-nakoming - Geen invloed*

(Art. 258 VWEU)

7. *Beroep wegens niet-nakoming - Inleidend verzoekschrift - Uiteenzetting van de bezwaren en middelen - Vormvereisten - Nauwkeurige aanduiding van de bezwaren*

[Art. 258 VWEU; Statuut van het Hof van Justitie, art. 21, eerste alinea; Reglement voor de procesvoering van het Hof, art. 120, c)]

8. *Milieu - Luchtverontreiniging - Luchtkwaliteit - Richtlijn 2008/50 - Overschrijding van de grenswaarden inzake luchtkwaliteit - Verplichting om een plan op te stellen om dit te verhelpen - Omvang*

(Richtlijn 2008/50 van het Europees Parlement en de Raad, art. 22 en 23, lid 1)

9. *Milieu - Luchtverontreiniging - Luchtkwaliteit - Richtlijn 2008/50 - Overschrijding van de grenswaarden inzake luchtkwaliteit - Verplichting om een plan op te stellen om dit te verhelpen - Vaststelling van een niet-nakoming - Beoordelingscriteria*

(Richtlijn 2008/50 van het Europees Parlement en de Raad, art. 23, lid 1)

10. *Milieu - Luchtverontreiniging - Luchtkwaliteit - Richtlijn 2008/50 - Overschrijding van de grenswaarden inzake luchtkwaliteit - Verplichting om een plan op te stellen om dit te verhelpen - Termijn*

(Richtlijn 2008/50 van het Europees Parlement en de Raad, art. 23, lid 1)

1. Het voorwerp van een beroep wegens niet-nakoming wordt krachtens artikel 258 VWEU afgebakend door het met redenen omkleed advies van de Commissie, zodat het beroep op dezelfde overwegingen en middelen dient te berusten als dat advies. Het voorwerp van een dergelijk beroep kan zich uitstrekken tot feiten die zich hebben voorgedaan na het met redenen omkleed advies voor zover deze van dezelfde aard zijn als die waarop in dat advies wordt bedoeld, en eenzelfde gedraging opleveren.

Voor zover een beroep ertoe strekt een algemene en voortdurende schending van de bepalingen van het Unierecht aan de orde te stellen, kan de overlegging door de Commissie, in het stadium van de procedure voor het Hof, van aanvullend bewijs tot staving van de algemeenheid en de bestendigheid van de gestelde niet-nakoming in beginsel evenwel niet worden uitgesloten.

(zie punten 37, 42, 43)

2. Zie de tekst van de beslissing.

(zie punt 40)

3. Het Hof kan ambtshalve onderzoeken of de in artikel 258 VWEU gestelde voorwaarden voor de instelling van een beroep wegens niet-nakoming zijn vervuld.

(zie punt 50)

4. Zie de tekst van de beslissing.

(zie punten 52, 87)

5. De in artikel 258 VWEU bedoelde procedure berust op de objectieve vaststelling dat een lidstaat de verplichtingen niet is nagekomen die het Verdrag of een handeling van afgeleid recht hem oplegt. De overschrijding van de grenswaarden die zijn vastgesteld in bijlage XI bij richtlijn 2008/50 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa is dan ook voldoende om de niet-nakoming van artikel 13, lid 1, van deze richtlijn, juncto de genoemde bijlage bij deze richtlijn vast te stellen.

(zie punten 68, 69)

6. Zie de tekst van de beslissing.

(zie punt 76)

7. Zie de tekst van de beslissing.

(zie punt 87)

8. Uit artikel 23, lid 1, van richtlijn 2008/50 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa volgt dat de betrokken lidstaat gehouden is een luchtkwaliteitsplan op te stellen dat aan bepaalde vereisten voldoet, wanneer de overschrijding van de grenswaarden voor PM₁₀ plaatsvindt na het uiterste tijdstip voor naleving ervan. Deze bepaling heeft een algemene strekking omdat zij zonder beperking in de tijd van toepassing is op overschrijdingen van elke in deze richtlijn vastgestelde grenswaarde voor verontreinigende stoffen, na het uiterste tijdstip voor naleving ervan, ongeacht of dat tijdstip voortvloeit uit deze richtlijn dan wel door de Commissie wordt vastgesteld krachtens artikel 22 van deze richtlijn.

(zie punten 102, 104)

9. Uit het feit dat een lidstaat de grenswaarden voor PM₁₀-concentraties overschrijdt, kan op zich niet worden afgeleid dat die lidstaat zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 23, lid 1, van richtlijn 2008/50 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa niet is nagekomen. Aan de hand van een beoordeling per geval dient immers te worden nagegaan of de door de betrokken lidstaat opgestelde plannen in overeenstemming zijn met die bepaling. Dergelijke plannen kunnen alleen worden vastgesteld op basis van een evenwicht tussen de doelstelling van verkleining van het risico van vervuiling en de verschillende betrokken openbare en particuliere belangen.

(zie punten 106-108)

10. Uit artikel 23, lid 1, van richtlijn 2008/50 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa volgt dat de lidstaten weliswaar over een beoordelingsmarge beschikken om te bepalen welke maatregelen zij zullen vaststellen in geval van overschrijding van de toepasselijke grenswaarden, doch dat deze maatregelen hoe dan ook van dien aard moeten zijn dat de periode van overschrijding van de grenswaarden daarmee zo kort mogelijk kan worden gehouden. Uit de tekst alsook uit de opzet van deze bepaling vloeit immers voort dat de verplichting om de periode van overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden, losstaat van de verplichting om de plannen mee te delen aan de Commissie. Bijgevolg verleent artikel 23, lid 1, derde alinea, van deze richtlijn aan de betrokken lidstaat geenszins een extra termijn om passende maatregelen te treffen en deze maatregelen in werking te doen treden.

(zie punten 109, 112)